

MUSIIKIN YLEISEN OPPIMÄÄRÄN OPETUSSUUNNITELMA

SISÄLTÖ

1 OPETUSSUUNNITELMA

1.1 Opetussuunnitelmajärjestelmä ja opetussuunnitelman perusteet

1.2 Opetussuunnitelman laatiminen

2 TAITEEN PERUSOPETUKSEN MUSIIKIN YLEISEN OPPIMÄÄRÄN TEHTÄVÄ

2.1 Musiikin yleisen oppimäärän taiteen perusopetuksen tehtävä

2.2 Arvoperusta

2.3 Oppimiskäsitys

3 OPETUKSEN TOTEUTTAMINEN

3.1 Oppimisympäristöt

3.2 Toimintakulttuuri

4 OPINTOJEN LAAJUUS JA RAKENNE

4.1 Opintojen laajuus

4.2 Opintojen rakenne

4.2.1 Varhaisiän musiikkikasvatus

4.2.2 Musiikin yhteiset opinnot

4.2.3 Musiikin teemaopinnot

4.2.4 Aikuisten musiikin opetus

4.2.5 Työtavat musiikin opetuksessa

5 OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN

6 OPPIMISEN ARVIOINTI

6.1 Arvioinnin tehtävä

6.2 Arviointi opintojen aikana

6.3 Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen

6.4 Todistukset ja niihin merkittävät tiedot

1 OPETUSSUUNNITELMA

EIRAN MUSIIKKIKOULUN MISSIO:

- Korkeatasoisella musiikkikasvatuksella luomme edellytyksiä oppijan kokonaisvaltaiselle ja tasapainoiselle kehitykselle tavoitteena auttaa ylläpitämään elinikäistä hyvinvointia.
- Musiikki kuuluu kaikille. Siksi otamme halukkaat opiskelemaan ilmoittautumisjärjestyksessä ilman valintakokeita.
- Opetuksemme antaa myös hyvän pohjan musiikin ammattiopinnoille.
- Olemme luotettava, innostava sekä jatkuvuuteen ja ammatissa kehittymiseen tukeva työnantaja ja työyhteisö opettajillemme.

1.1 Opetussuunnitelmajärjestelmä ja opetussuunnitelman perusteet

- Opetus perustuu lakiin (633/1998) ja asetukseen (813/1998) taiteen perusopetuksesta sekä Opetushallituksen määräykseen taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista
- Opetussuunnitelman on hyväksynyt Eiran musiikkikoulun kannatusyhdistyksen hallitus 24.4.2018 ja Helsingin kaupungin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuurijaosto xx.xx.2018.

1.2 Opetussuunnitelman laatiminen

Koulutuksen järjestäjänä Eiran Musiikkikoulu laatii ja Eiran Musiikkikoulun kannatusyhdistyksen hallitus hyväksyy musiikin yleisen oppimäärän taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden mukaan tarkentaen ja täsmentäen niitä oman toimintansa mukaisesti.

Opetussuunnitelmaa laadittaessa otetaan huomioon oppilaiden yksilölliset tarpeet ja valmiudet, taiteenalan traditio ja paikallinen kulttuuriperintö, taiteenalan kansalliset ja kansainväliset muutokset, jatko-opintojen vaatimukset sekä Eiran Musiikkikoulun ja sen toimintaympäristön omaleimaisuus.

Eiran Musiikkikoulun opetussuunnitelma on laadittu yhteistyössä koulun opettajien ja kannatusyhdistyksen hallituksen jäsenten kanssa. Opetussuunnitelman sisältöä ovat kommentoineet myös oppilaat ja heidän vanhempansa.

2 TAITEEN PERUSOPETUKSEN MUSIIKIN YLEISEN OPPIMÄÄRÄN TEHTÄVÄ

2.1 Musiikin yleisen oppimäärän taiteen perusopetuksen tehtävä

Musiikin perusopetus on ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettua tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää opetusta.

Musiikin perusopetuksen tehtävänä on luoda edellytykset hyvän musiikkisuhteen syntymiselle ja musiikin elämänikäiselle harrastamiselle. Tavoitteena on tukea oppilaan omaehtoista musiikin harrastamista.

Opiskelussa korostuvat musiikin harrastamisen ja yhteismusisoinnin ilo sekä oppilaan vapaus toteuttaa itseään oman musiikin tekemisen ja kokemisen kautta. Oppilasta kannustetaan esteettisen ja luovan ajattelun sekä sosiaalisten taitojen kehittämiseen. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaan lähtökohdat ja kiinnostuksen kohteet sekä tuetaan oppilaiden myönteisen minäkuvan ja terveen itsetunnon kehittymistä.

Opintojen edetessä oppilas oppii tunnistamaan musiikilliset vahvuutensa ja löytää omat tapansa musiikin harrastamiseen. Oppilasta kannustetaan pohtimaan musiikin merkitystä omassa elämässään sekä vaikuttamaan omaan elinympäristöönsä musiikin keinoin. Opetus kehittää taiteenalalle ominaista osaamista ja antaa valmiuksia hakeutua musiikin ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen. Oma musiikkiharrastus asettuu osaksi elävää ja toimivaa musiikkikulttuuria sekä koko taiteiden kenttää.

Yleisen oppimäärän opinnoissa oppilaat kokeilevat, harjoittelevat ja soveltavat taiteenalan ilmaisukeinoja moniaistisesti. Opetus tukee oppilaiden ajattelun taitojen ja monilukutaidon kehittymistä myös taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntämällä. Oppilaita kannustetaan tutustumaan taiteenalaan historiallisesta ja yhteiskunnallisesta näkökulmasta.

Musiikin perusopetuksen tehtävänä on rakentaa kestävää tulevaisuutta taiteen keinoin. Opetus perustuu moniarvoiselle ja uudistuvalla kulttuuriperinnölle. Taiteenalan opetuksessa vahvistetaan oppilaan omaehtoisen ilmaisun, tulkinnan ja arvottamisen taitoja. Opinnot tukevat oppilaiden luovan ajattelun ja osallisuuden kehittymistä. Taiteen perusopetus vahvistaa oppilaiden identiteettien rakentamista ja kulttuurisen lukutaidon kehittymistä.

Musiikin perusopetus luo edellytyksiä taiteen ja taidekasvatuksen kehittämiseksi Suomessa. Taiteen perusopetuksen tehtävää toteutetaan yhteistyössä muiden taidekasvatusta antavien oppilaitosten ja tahojen kanssa paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

2.2 Arvoperusta

Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet pohjautuvat arvoperustaan, jonka mukaan opetus rakentuu ihmisoikeuksien, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja kulttuurien moninaisuuden kunnioitukselle. Ihminen rakentaa elämänsä toimimalla vuorovaikutuksessa muiden ihmisten ja ympäristönsä kanssa. Taiteen perusopetus perustuu käsitykseen jokaisen ihmisen ainutlaatuisuudesta ja arvokkuudesta yksilönä ja yhteisöjen jäsenenä. Opetuksessa edistetään sukupuolten tasa-arvoa ja kunnioitetaan sukupuolen moninaisuutta. Opetus tukee ihmisenä kasvamista ajattelun taitoja ja luovuutta kehittämällä.

Taiteeseen sisältyvät esteettisyyden, eettisyyden ja ekologisuuden kysymykset ohjaavat pohtimaan ja arvioimaan, mikä elämässä on merkityksellistä ja arvokasta. Taiteen perusopetuksessa luodaan pohjaa sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestäväälle tulevaisuudelle.

Eiran Musiikkikoulun arvot:

- Osaaminen: Laaja-alainen ja monipuolinen osaaminen mahdollistaa jokaisen oppijan yksilöllisen kehittymisen.
- Uskallus: Ennakkoluuloton ja rohkea asenne itsensä kehittämiseen.
- Yhteisöllisyys ja tasa-arvo: Aitoon vuorovaikutukseen ja dialogisuuteen perustuva musiikkikasvatus lisää yhteisöllisyyttä ja erilaisuuden ymmärtämistä ja ehkäisee syrjäytymistä.
- Kunnioitus: Oppilaiden, heidän vanhempiansa ja työyhteisön kunnioitus ja arvostava vuorovaikutus ovat arvokkaan toiminnan perusta.
- Musiikki yhteisenä voimavarana: Muodostamme tiiviin ja lämminhenkisen yhteisön, jossa kaikki tuntevat toisensa ja luovat yhteistä hyvää.
- Opettajien toimintaedellytyksistä huolehtiminen: Opettajien työhyvinvointi ja hyvät toimintamahdollisuudet ovat edellytys opetustoiminnan korkeatasoiselle toteutumiselle sekä arvokkaalle yhteistoiminnalle oppilaiden, oppilaiden vanhempien ja kollegoiden kanssa.

2.3 Oppimiskäsitys

Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet perustuvat oppimiskäsitykseen, jonka mukaan oppilas on aktiivinen toimija. Hän oppii asettamaan tavoitteita ja toimimaan tavoitteiden suuntaisesti sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Myönteiset tunnekokemukset, oppimisen ilo ja uutta luova toiminta edistävät oppimista ja innostavat kehittämään omaa osaamista. Kokemukset ja vuorovaikutus ympäristön kanssa samoin kuin eri aistien käyttö ja kehollisuus ovat oppimisen kannalta olennaisia.

Taiteen perusopetuksessa oppiminen on yksilöllistä ja yhteisöllistä tietojen ja taitojen rakentamista, joka vahvistaa oppilaan kulttuurista osallisuutta ja edistää hänen hyvinvointiaan. Oppiminen on kaikilla taiteenaloilla kokonaisvaltainen ja vuorovaikutteinen prosessi, joka kehittää oppilaan tietoja ja taitoja monipuolisesti. Se on erottamaton osa yksilön ihmisenä kasvua ja yhteisön hyvän elämän rakentamista.

Oppilaita ohjataan ymmärtämään kokemuksiaan, tiedostamaan omat tapansa oppia ja käyttämään tätä tietoa oman oppimisensa kehittämiseen. Harjoittelu ja harjoittelemaan oppiminen ovat merkityksellisiä taitojen kehittymisen kannalta.

Oppimisprosessin aikana saatava rohkaiseva ja kannustava ohjaus ja palaute vahvistavat oppilaan luottamusta omiin mahdollisuuksiinsa. Monipuolisen, myönteisen ja realistisen palautteen antaminen ja saaminen ovat keskeinen osa oppimista edistävää vuorovaikutusta.

3 OPETUKSEN TOTEUTTAMINEN

3.1 Oppimisympäristöt

Musiikin yleisen oppimäärän taiteen perusopetuksen opiskelu ja oppiminen järjestetään pääsääntöisesti Eiran Musiikkikoulun omissa tiloissa sekä tarvittaessa käytetään esim. konserteissa lähialueen isompia konserttisaleja, kirjastoja, museoita ja teatteritiloja.

Opetuskielinä on suomi, ruotsi ja englanti.

Lähtökohtana on, että oppimisympäristöt ovat fyysisesti, sosiaalisesti ja psyykkisesti turvallisia. Ne ovat ilmapiiriltään avoimia ja myönteisiä sekä rohkaisevat ja innostavat oppilaita kehittämään osaamistaan.

Monipuolisten oppimisympäristöjen tarkoituksena on tukea oppilaiden kasvua ja innostaa heidät oppimiseen. Ne myös tarjoavat jokaiselle oppilaalle mahdollisuuden onnistumiseen ja osaamisen kokemuksiin. Tavoitteena on, että oppimisympäristöt luovat edellytykset musiikin opiskelulle ominaiseen aktiiviseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Tavoitteena on myös luoda edellytyksiä taiteiden välisen osaamisen kehittämiseen.

Oppimisympäristöjen suunnittelussa ja kehittämisessä otetaan huomioon oppilaiden tarpeet, taidot ja kiinnostuksen kohteet sekä oppilaitoksen ulkopuolella tapahtuva osaamisen karttuminen. Asianmukaiset tilat, työvälineet ja materiaalit sekä tieto- ja viestintäteknologian tarkoituksenmukainen käyttö antavat mahdollisuuden musiikin opiskeluun opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti.

Oppimisympäristöjen valinnassa otetaan huomioon oppilaitoksen ulkopuolisten toimijoiden tarjoamat mahdollisuudet. Erilaiset yhteistyöhankkeet muiden alojen toimijoiden ja organisaatioiden kanssa tuovat sosiaalisen ja yhteiskunnallisen näkökulman osaksi musiikin opintoja.

3.2 Toimintakulttuuri

Eiran Musiikkikoulun yhteinen toimintakulttuuri edistää taiteen perusopetuksen tehtävän, arvoperustan ja oppimiskäsityksen mukaisen opetuksen toteuttamista. Se tulee näkyväksi kaikessa toiminnassa ja vaikuttaa oppilaan kokemukseen osallisuudesta ja opetuksen laadusta.

Yhteinen toimintakulttuuri ohjaa myös taiteenalaan liittyvien oikeudellisesti suojeltujen etujen kuten sananvapauden, yksityisyyden suojan ja tekijänoikeuksien tuntemiseen.

Olennaista hyvässä toimintakulttuurissa ja sen kehittämisessä on oppilaitoksen johtaminen sekä opetuksen arkikäytäntöjen organisointi, suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi.

Yhteisöllisyys ja tasa-arvo

- Aitoon vuorovaikutukseen ja dialogisuuteen perustuva musiikkikasvatus lisää yhteisöllisyyttä ja erilaisuuden ymmärtämistä ja ehkäisee syrjäytymistä.

Kunnioitus, kannustus ja arvostus

- Kunnioitetaan ja arvostetaan jokaista oppilasta, heidän vanhempiaan ja koko työyhteisöä. Arvostava vuorovaikutus, dialogisuus ja yhteisöllisyys ovat arvokkaan toiminnan perusta.
- Kannustavassa toimintakulttuurissa huomioidaan jokaisen oppilaan lähtökohdat ja kiinnostuksen kohteet ja etsitään erilaisia mahdollisuuksia musiikin tekemiselle.

Jatkuva pedagogiikan ja taiteenalan osaamisen kehittäminen

- Opettajien toimintaedellytyksistä huolehtiminen: Opettajien työhyvinvointi ja hyvät toimintamahdollisuudet ovat edellytys opetustoiminnan korkeatasoiselle toteutumiselle sekä arvokkaalle yhteistoiminnalle oppilaiden, oppilaiden vanhempien ja kollegoiden kanssa.
- Tuetaan opettajien kouluttautumista, pedagogisen osaamisen jakamista sekä kannustetaan kollegiaaliseen yhteistyöhön.

Musiikki yhteisenä voimavarana

- Muodostamme tiiviin ja lämminhenkisen yhteisön, jossa kaikki tuntevat toisensa ja luovat yhteistä hyvää. Lähtökohtana on yhteisön jäsenten kokemus osallisuudesta, joka syntyy yhdessä toimimisesta ja kaikkien ottamisesta mukaan toimintaan.
- Toimimme aktiivisessa yhteistyössä paikallisten yhteisöjen ja toimijoiden kanssa, yhteistyömuotoina mm. konsertit, museovierailut, soitinesittelyt, työpajat ja koulutukset.

Yhteistyö huoltajien ja ympäröivän yhteisön kanssa

- Varhaisiän musiikkikasvatuksessa vanhemmilla on tärkeä rooli. Perheryhmissä lapset ja vanhemmat musisoivat yhdessä. Opetuksessa on keskeistä lapsen ja vanhemman vuorovaikutuksen vahvistaminen musiikin keinoin. Instrumenttiopetuksen alkeisvaiheessa vanhempia opastetaan tukemaan lapsen harjoittelua sekä toimimaan kannustavana aikuisena soittoharrastuksessa.
- Koulun opettajat pitävät yhteyttä oppilaiden huoltajiin. Koulu julkaisee tiedotteita, joiden avulla huoltajille tiedotetaan koulun toiminnasta. Oppilaiden perheet ja lähipiiri kutsutaan seuraamaan esiintymisiä. Vanhemmat osallistuvat myös aktiivisesti koulun toiminnan kehittämiseen sekä tapahtumien ja konserttien järjestämiseen.
- Opetus tähtää laaja-alaisen paikalliskulttuurin kehittämiseen ja kasvuun ja tätä kautta asukkaiden arjen osallisuuden lisäämiseen ja taustoiltaan erilaisten ihmisten kohtaamiseen. Monikulttuuristen voimavarojen yhteen saattaminen luo pohjaa uusien taiteellisten toimintamallien syntymiselle ja voimaannuttaa asukkaat osallistumaan ja vaikuttamaan asuinympäristönsä arkeen.

4 OPINTOJEN LAAJUUS JA RAKENNE

4.1 Opintojen laajuus

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän laskennallinen laajuus on 500 tuntia, josta yhteisten opintojen laskennallinen laajuus on 300 tuntia ja teemaopintojen 200 tuntia. Laskennallisen laajuuden tunti on 45 minuuttia.

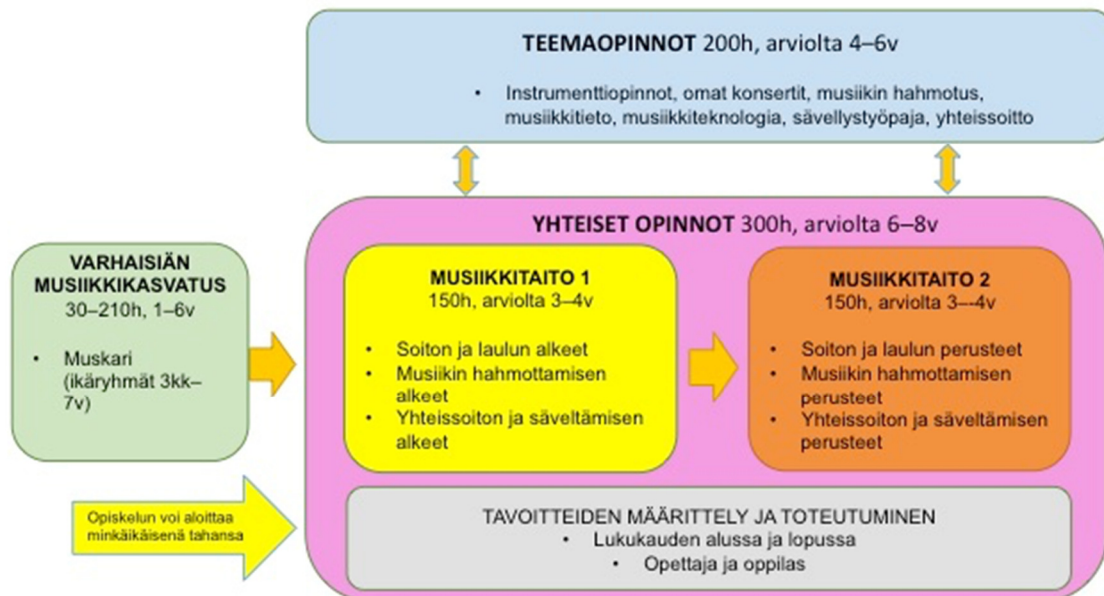
Annettava opetus mahdollistaa opetussuunnitelmassa määriteltyjen musiikin oppimäärän tavoitteiden ja sisältöjen saavuttaminen. Yleisen oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta järjestettäessä pyritään joustavuuteen niin, että taiteenala, oppilaan ikä, aiemmin hankitut taidot ja tiedot sekä käytettävät opetusmenetelmät otetaan huomioon.

4.2 Opintojen rakenne

Yleisen oppimäärän opinnot muodostuvat musiikin yhteisistä opinnoista ja teemaopinnoista sekä varhaisiän musiikkikasvatuksesta ja aikuisten musiikkiopinnoista.

Yleisen oppimäärän yhteisten opintojen tarkoituksena on musiikin perustaitojen hankkiminen. Teemaopintojen tarkoituksena on yhteisissä opinnoissa hankittujen taitojen laajentaminen. Eiran musiikkikoulu tarjoaa keskenään vaihtoehtoisia teemaopintojen opintokokonaisuuksia.

EIRAN MUSIIKKIKOULUN YLEISEN OPPIMÄÄRÄN OPISKELUPROSESSI

4.2.1 Varhaisiän musiikkikasvatus

Varhaisiän musiikkikasvatuksen tarkoituksena on herättää kiinnostus ja rakkaus musiikkia kohtaan sekä luoda ja kehittää musiikillisia perusvalmiuksia. Myönteiset musiikilliset elämykset muodostavat pohjan hyvälle musiikkisuhteelle ja myöhemmille musiikkiopinnoille. Leikinomaisella toiminnalla edistetään lapsen ryhmässä toimimisen taitoja ja oppimisvalmiuksia. Kokemuksia ja elämyksiä vahvistetaan ottamalla toiminnassa huomioon oppimisen moniaistisuus ja muiden taiteenalojen tarjoamat mahdollisuudet. Varhaisiän musiikkikasvatukseen voi sisältyä instrumenttiopintoihin valmentavaa opetusta.

Musiikkileikkikoulussa eli muskarissa on seuraavat ryhmät, jotka täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä:

- perheryhmät (yhdessä aikuisen kanssa)
 - 3 kk – 6 kk
 - 7 kk – 12 kk
 - 1-vuotiaat
 - 2-vuotiaat
 - 3-vuotiaat
- leikkiryhmät (itseksensä opettajan johdolla)
 - 4-vuotiaat
 - 5-vuotiaat
 - 6-vuotiaat (Soiva ryhmä)

Muskaritunti sisältää laulua, loruja, rytmi- ja kehosoitinien, laattojen ja 5-kielisen kanteleen soittamista, musiikkiliikuntaa ja musiikin kuuntelua. Muskarissa voidaan myös yhdistää jossakin määrin eri taideaineita.

Opetusta annetaan 45 minuuttia viikossa. Opetusryhmässä on 6-10 oppilasta yhtä opettajaa kohti.

4.2.2 Yhteiset opinnot

Yleisen oppimäärän yhteisten opintojen tarkoituksena on musiikin perustaitojen hankkiminen ja yhteismusisoinnin perustaitojen kehittäminen. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaiden vahvuudet, lähtökohdat ja kiinnostuksen kohteet.

Tavoitteet

Soittaminen ja laulaminen

Opetuksen tavoitteena on

- tutustuttaa oppilas valitsemaansa instrumenttiin tai instrumentteihin
- ohjata oppilasta harjoittelemaan soittamisen, laulamisen ja yhteismusisoinnin perustaitoja
- ohjata oppilasta musiikin merkitsemistapojen ymmärtämiseen ja lukemiseen
- ohjata oppilasta omaksumaan hyviä harjoittelutapoja ja harjoittelemaan säännöllisesti
- ohjata oppilasta kuulonsuojeluun sekä soittamisen ja laulamisen ergonomiaan.

Esittäminen ja ilmaiseminen

Opetuksen tavoitteena on

- tarjota oppilaalle tilaisuuksia esiintymisen harjoitteluun
- ohjata oppilasta toteuttamaan oma osuutensa osana musiikillista kokonaisuutta
- ohjata oppilasta musiikilliseen ilmaisuun
- rohkaista oppilasta tuottamaan omia musiikillisia ideoita ja ratkaisuja.

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta kuuntelemaan musisointiaan ja hahmottamaan musiikkia kuulonvaraisesti
- opastaa oppilasta havainnoimaan myös muiden oppilaiden musisointia
- kannustaa oppilasta kuuntelemaan musiikkia monipuolisesti.

Taiteidenvälinen osaaminen

Opetuksen tavoitteena on

- tarjota oppilaalle tilaisuuksia toiseen taiteenalaan ja sen ilmaisukeinoihin tutustumiseen.

Keskeiset sisällöt

Musiikin yhteisten opintojen keskeisenä sisältönä ovat musisoinnin perustaitojen harjoittelu, musiikin hahmotuskyvyn sekä itseilmaisun kehittäminen. Opintoissa tutustutaan erilaisiin musiikin lajeihin ja niiden perusohjelmistoon soittaen, laulaen ja kuunnellen yksin ja yhdessä.

MUSIIKKITAITO 1 (150 h, n. 3-4 lukuvuotta)

Opetus sisältää viikoittain oman soitto- tai laulutunnin joko yksityis- tai ryhmäopetuksena. Lisäksi oppilaalla on mahdollisuus osallistua teemaopintoina toteutettaviin yhteismusisointia ja musiikin hahmottamista tukeviin opintoihin.

Opintojen aluksi opettaja ja oppilas käyvät läpi opintokokonaisuuden tavoitteet ja sisällöt. Jokainen tunti sisältää suullista palautetta sekä aktivointia itsearviointiin. Lukukauden päätteeksi opettaja ja oppilas käyvät läpi tavoitteiden toteutumista. Opintokokonaisuuden lopuksi opettaja ja oppilas pohtivat, onko tavoitteet saavutettu. Opintokokonaisuus on suoritettu, kun tavoitteet yhdessä todetaan saavutetuksi.

Sisällöt

Oppilas

- harjoittelee luontaista hyvää äänenkäyttöä ja instrumentinhallintaa sekä omaksuu hyvän soitto- ja lauluasennon
- soittaa ja laulaa pieniä kappaleita, jotka ovat tempoiltaan ja tunnelmiltaan erilaisia sekä edustavat eri tyylejä ja tyylikausia
- oppii musiikillista ilmaisutaitoa
- tuottaa omaa musiikkia improvisoiden ja säveltäen
- tuottaa musiikkia kuulonvaraisesti
- tutustuu notaation perusteisiin
- soittaa ja laulaa helppoja tehtäviä nuoteista
- harjoittelee ulkoa soittamista ja laulamista
- oppii hyviä harjoittelutapoja
- harjoittelee ja viimeistelee kappaleensa
- harjoittelee esiintymistä
- tutustuu eri sävellajeihin esim. asteikkojen avulla

- harjoittelee yhteismusisointia
- tutustuu myös muiden taiteenalojen ilmaisukeinoihin hyödyntämällä esim. liikkeen, sanataiteen ja kuvan mahdollisuuksia

MUSIIKKITAITO 2 (150h, n. 3-4 lukuvuotta)

Opetus sisältää viikoittain oman soitto- tai laulutunnin joko yksityis- tai ryhmäopetuksena. Lisäksi oppilaalla on mahdollisuus osallistua teemaopintoina toteutettaviin yhteismusisointia ja musiikin hahmottamista tukeviin opintoihin.

Opintojen aluksi opettaja ja oppilas käyvät läpi opintokokonaisuuden tavoitteet ja sisällöt. Jokainen tunti sisältää suullista palautetta sekä aktivointia itsearviointiin. Lukukauden päätteeksi opettaja ja oppilas käyvät läpi tavoitteiden toteutumista. Opintokokonaisuuden loppuun opettaja ja oppilas pohtivat, onko tavoitteet saavutettu. Opintokokonaisuus on suoritettu, kun tavoitteet yhdessä todetaan saavutetuksi.

Kokonaisuuteen osallistuminen edellyttää musiikkitaito 1-kokonaisuuden suorittamista.

Sisällöt

Oppilas

- soittaa kappaleita, jotka edustavat eri tyylejä ja tyylikausia
- syventää musiikillista ilmaisuaan
- tuottaa omaa musiikkia improvisoiden ja säveltäen
- kehittää nuotinlukutaitoaan
- soittaa ja laulaa nuoteista sekä kuulonvaraisesti
- syventää soittoteknistä osaamistaan
- oppii harjoittelemaan itsenäisesti ja säännöllisesti
- harjoittelee esiintymistä
- tutustuu eri sävellajeihin esim. asteikkojen avulla
- opettelee hahmottamaan harjoittelemiensa teosten musiikillisia rakenteita ja kokonaisuuksia
- kehittää yhteismusisointitaitojaan
- oppii hahmottamaan soittamaansa musiikkia osana aikakauden kulttuurista kenttää tutustuen myös muiden taiteenalojen ilmaisukeinoihin hyödyntämällä esim. liikkeen, sanataiteen ja kuvan mahdollisuuksia.

4.2.3 Teemaopinnot

Teemaopintojen tarkoituksena on yhteisissä opinnoissa hankittujen taitojen kehittäminen edelleen. Yksittäinen opintokokonaisuus sisältää tavoitteita perusteiden eri tavoitealueilta. Tavoitteena on, että oppilas löytää opintojen aikana omat musiikillisen ilmaisun tapansa. Opetuksessa painotetaan yhteismusisointia ottaen huomioon oppilaan valmiudet ja kiinnostuksen kohteet. Teemaopintoja voi halutessaan suorittaa samanaikaisesti yhteisten opintojen kanssa.

Opintojen aluksi opettaja ja oppilas käyvät läpi opintokokonaisuuden tavoitteet ja sisällöt. Jokainen tunti sisältää suullista palautetta sekä aktivointia itsearviointiin. Lukukauden päätteeksi opettaja ja oppilas käyvät läpi tavoitteiden toteutumista. Opintokokonaisuuden

lopuksi opettaja ja oppilas pohtivat, onko tavoitteet saavutettu. Opintokokonaisuus on suoritettu, kun tavoitteet yhdessä todetaan saavutetuksi.

Tavoitteet

Soittaminen ja laulaminen

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta kehittämään instrumentti- ja yhteismusisointitaitojaan oman kiinnostuksensa mukaisesti
- tukea oppilaan säännöllistä harjoittelua
- ohjata oppilasta käyttämään musiikin hahmottamistaitojaan musisointinsa tukena
- ohjata oppilasta kuulonsuojeluun sekä soittamisen ja laulamisen ergonomiaan.

Esittäminen ja ilmaiseminen

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta esiintymään erilaisissa tilanteissa ja kokoonpanoissa
- antaa oppilaille valmiuksia esiintymistilanteiden hallintaan
- ohjata oppilasta elävään musiikilliseen ilmaisuun
- ohjata oppilasta improvisointiin, sovittamiseen ja säveltämiseen.

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta kuuntelemaan omaa musisointiaan myös osana musiikillista kokonaisuutta
- tukea oppilasta kasvamaan aktiiviseksi ja motivoituneeksi musiikin kuuntelijaksi
- opastaa oppilasta hahmottamaan ja jäsentämään musiikkia sekä kuulonvaraisesti että nuottikuvasta.

Taiteidenvälinen osaaminen

Opetuksen tavoitteena on

- tarjota oppilaalle tilaisuuksia luovaan tekemiseen ja taiteidenväliseen työskentelyyn.

Keskeiset sisällöt

Musiikin teemaopintojen keskeisenä sisältönä ovat musiikillisten taitojen monipuolinen harjoittelu. Ohjelmiston valinnassa otetaan huomioon oppilaiden kiinnostuksen kohteet. Opinnoissa syvennetään musiikin lajien ja muiden taiteenalojen ilmaisukeinojen tuntemusta.

Yhteisten opintojen jälkeen tai niiden rinnalla oppilas valitsee vapaavalintaisia teemaopintoja.

TEEMAOPINNOT (200 h, n. 4-6 lukuvuotta)

Instrumenttiopinnot (50-200 h)

Sisällöt

Oppilas

- soittaa ja laulaa erityyylisiä kappaleita eri aikakausilta
- kehittää nuotinlukutaitoaan ja kuulonvaraista soittoa ja laulua
- opettelee hahmottamaan harjoittelemiensa teosten musiikillisia rakenteita ja kokonaisuuksia
- harjoittaa käytännön muusikon taitoja, esim. säestäminen ja transponointi
- harjoittaa yhteismusisointia erilaisissa kokoonpanoissa
- esiintyy säännöllisesti mahdollisuuksien mukaan erilaisissa esiintymistilanteissa
- syventää tietämystään eri sävellajeihin esim. asteikkojen avulla
- luo omaa musiikkia: improvisoi, säveltää, sovittaa
- kykenee ylläpitämään ja harjoittamaan soittotaitoaan itsenäisesti
- saa valmiuksia elinikäiseen musiikin harrastamiseen
- oppii hahmottamaan soittamaansa musiikkia osana aikakauden kulttuurista kenttää tutustuen myös muiden taiteenalojen ilmaisukeinoihin hyödyntämällä esim. liikkeen, sanataiteen ja kuvan mahdollisuuksia.

Omat konsertit (10-30 h)

Sisällöt

Oppilas

- suunnittelee, harjoittelee ja esittää oman, vähintään kolmen kappaleen ohjelmakokonaisuuden.

Musiikin hahmotus ryhmäopetuksena (30-90 h, 1-3 lukuvuotta)

Sisällöt

Oppilas

- harjoittaa käytännön muusikon taitoja osana musisoivaa ryhmää
- kehittää melodian, rytmin, harmonian, dynamiikan ja muodon hallintaa
- kehittää improvisointi- ja sävellystaitojaan
- oppii keskeistä musiikin käsitteistöä ja terminologiaa
- oppii hahmottamaan musiikkia käyttäen myös muiden taiteenalojen ilmaisukeinoja hyödyntämällä esim. liikkeen, sanataiteen ja kuvan mahdollisuuksia.

Musiikkitieto (50h)

Sisällöt

Oppilas

- tutustuu eri soittimiin ja soitinkokoonpanoihin

- oppii hahmottamaan musiikkia osana aikakauden kulttuurista kenttää tutustuen myös muiden taiteenalojen ilmaisukeinoihin hyödyntämällä esim. liikkeen, sanataiteen ja kuvan mahdollisuuksia
- saa käsityksen länsimaisen taidemusiikin historiasta, osaa asettaa soittamansa tai kuulemansa musiikin aikajanalle
- tutustuu tärkeimpiin tyyliuuntiin ja säveltäjiin
- osallistuu mahdollisuuksien mukaan konsertteihin, yleisöluentoihin ja muihin musiikkitapahtumiin
- oppii keskustelemaan ja kirjoittamaan musiikista, esim. laatimalla konserttiarvioita tai esitelmiä

Musiikkiteknologia (50 h)

Sisällöt

Oppilas

- saa kuvan musiikkiteknologian mahdollisuuksista musiikin tekemisessä
- oppii käyttämään erilaisia musiikinteko- ja äänenmuokkausohjelmia ym. välineinä oman musiikin luomiseen
- tutustuu sävellyksen ja sovituksen periaatteisiin
- tutustuu mahdollisuuksiin käyttää musiikkiteknologiaa live-esityksissä

Sävellystyöpaja (50 h)

Sisällöt

Oppilas

- tutustuu sävellyksen ja sovituksen sekä notaation periaatteisiin
- saa työkaluja oman musiikin luomiseen
- improvisoi sekä ryhmässä että yksin, oppii työstämään ideaa kollektiivisesti
- tuottaa omaa musiikkia

Yhteissoitto: projektit ja säännöllisesti kokoontuvat ryhmät (10-80 h)

Sisällöt

Musiikilliset sisällöt

Oppilas

- kehittää rytmin ja pulssin hallintaa sekä tarkkuutta
- kehittää nuotinlukutaitoa
- harjoittaa yhtäaikaista fraseerausta ja sävelpuhtautta
- oppii kuuntelemaan muiden ja omaa soittoa
- harjoittaa käytännön muusikon taitoja, esim. oman soiton jatkaminen virheen sattuessa
- oppii tiedostamaan oman roolinsa soivassa kudoksessa

Sosiaaliset sisällöt

Oppilas

- oppii yhteistyö- ja kommunikaatiotaitoja
- tulee osaksi musisoivaa yhteisöä
- oppii vastuuntuntoa ja toisten huomioon ottamista
- oppii hallitsemaan esiintymistilanteita ja -jännitystä

Filosofiset sisällöt

Oppilas

- saa musiikista elinikäisen harrastuksen
- saa yhteissoitosta iloa elämään
- oppii taitoja, jotka voivat yhdistää sukupolvia sekä elvyttää kotisoiton traditiota

Musiikkiteatteri (projektikohtaisesti 10-50 h)

Sisällöt

Oppilas

- saa esiintymisvalmiuksia musiikkiteatterissa tarvittavaan näyttämötyöskentelyyn
- perehtyy musiikkiteatterin kokonaisvaltaiseen työstämiseen, esim. käsikirjoittaminen, säveltäminen, lavastus ym.

4.2.4 Aikuisten musiikin opetus

Monille aikuisopiskelijoille musiikki on merkityksellinen harrastus, joka lisää arjen hyvinvointia. On tärkeää turvata mahdollisuus musiikin elinikäiselle harrastamiselle sekä rohkaista aikuisia musiikin pariin.

Aikuisten opetuksessa noudatetaan musiikin yleisen oppimäärän tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä. Aikuisten musiikin opetusta järjestettäessä otetaan huomioon aikuisten yksilölliset musiikilliset valmiudet ja kiinnostuksen kohteet. Opetuksessa korostuu opiskelijan oma-aloitteisuus sekä hänen tarpeensa ja kykynsä ohjata omaa oppimistaan. Opiskelija osallistuu opiskelun suunnitteluun ja arviointiin. Sosiaalinen vuorovaikutus ja yksilöllisten tarpeiden huomioon ottaminen sekä kannustava ja myönteinen palaute ovat myös aikuisten oppimisessa tärkeitä.

Opetus voi olla yksilöopetuksen lisäksi ryhmäopetusta. Yhteissoitto ja sosiaalinen yhdessä tekeminen on tärkeä osa toimintaa.

4.2.5 Työtavat musiikin opetuksessa

Työtapojen valinnan lähtökohtana ovat musiikin yleisen oppimäärän tavoitteet sekä oppilaiden tarpeet, edellytykset ja kiinnostuksen kohteet. Tavoitteena on, että valitut työtavat ja opiskeluympäristöt sallivat monipuolisen työskentelyn sekä itsenäisesti että yhteistyössä muiden kanssa. Erityistä huomiota kiinnite-

tään siihen, että oppilaat saavat tilaisuuksia kehittää yhteismusisoinnin taitojaan sekä valmiuksiaan oman musiikin tekemiseen. Työtapojen valinnalla voidaan vahvistaa myös oppilaan motivaatiota ja itseohjautuvuutta. Työskentelyssä hyödynnetään teknologiaa tarkoituksenmukaisella tavalla. Oppimaan oppimisen taidot kehittyvät, kun oppilasta ohjataan työskentelyn suunnitteluun ja arviointiin.

5 OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN

Yksilöllistäminen tehdään niin, että oppilas voi kehittää taitojaan omista lähtökohdistaan. Oppilaalle laaditaan tarvittaessa henkilökohtainen opiskelusuunnitelma yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa. Yksilöllistäminen voi tarkoittaa tavoitteiden, sisältöjen, opiskeluajan, opetuksen toteuttamistavan, tarvittavien tukitoimien ja arviointimenettelyn yksilöllistämistä.

6 OPPIMISEN ARVIOINTI

6.1 Arvioinnin tehtävä

Arvioinnin tehtävänä on ohjata oppilaan oppimista, tukea hänen edistymistään opinnoissa ja kehittää hänen edellytyksiään itsearviointiin. Palautteella ohjataan oppilasta omien tavoitteiden suuntaiseen opiskeluun sekä oman oppimisprosessin ymmärtämiseen. Oppilaan työskentelyä arvioidaan monipuolisesti. Arviointi on oppimiseen kannustavaa, oikeudenmukaista ja eettisesti kestävää ja kohdistuu ainoastaan työskentelyyn ja tavoitellun osaamisen karttumiseen, ei oppilaan persoonaan tai ominaisuuksiin.

Musiikkiopinnoissa arvioinnin tehtävänä on tukea oppilaan opintojen edistymistä. Siksi se on oleellinen osa jokaista oppimisprosessia ja opettamista. Palautteen ja arvioinnin antamisessa kiinnitetään huomiota erityisesti oppimisprosessiin ja sen aikana tapahtuneisiin muutoksiin. Tavoitteena on, että arviointi tukee oppilaan itsetunnon sekä oppimaan oppimisen, itsearvioinnin ja vertaisarvioinnin taitojen kehittymistä.

Monipuolinen ja rohkaiseva arviointipalaute auttaa oppilasta vähitellen asettamaan opiskelulle myös omia tavoitteita. Lisäksi arvioinnin tarkoituksena on motivoida oppilasta opetuksen aikana ja tuottaa opettajalle tietoa siitä, miten opetusta tulisi jatkossa suunnata.

6.2 Arviointi opintojen aikana

Oppilaan oppimista ohjataan ja arvioidaan monipuolisesti oppimisprosessin eri vaiheissa. Arviointi ja sen pohjalta annettava jatkuva palaute on vuorovaikutteista ja edistää näin oppilaiden osallisuutta. Oppilaita ohjataan oman oppimisen pohdintaan itsearviointi- ja vertaisarviointitaitoja kehittämällä. Oppilaita rohkaistaan havainnoimaan omaa ja yhteistä työskentelyä sekä antamaan rakentavaa palautetta.

Arviointi opintojen aikana perustuu opetussuunnitelmassa kuvattuihin yhteisten opintojen ja teemaopintojen opintokokonaisuuksien tavoitteisiin. Arviointi ei kohdistu opiskelijoiden arvoihin, asenteisiin tai henkilökohtaisiin ominaisuuksiin.

Jokainen tunti sisältää suullista palautetta sekä aktivointia itsearviointiin. Lukukauden päätteeksi opettaja ja oppilas käyvät läpi tavoitteiden toteutumista. Teemaopintoihin kuuluvista konserteista oppilas saa erillisen kirjallisen arvion.

6.3 Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen

Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavat aikaisemmin suorittamansa opinnot tai muutoin hankittu osaaminen arvioiduksi ja tunnustetuksi. Osaamisen tunnustaminen tehdään perustuen selvityksiin oppilaan opinnoista tai näyttöihin osaamisesta sekä suhteessa kunkin hyväksiluettavan opintokokonaisuuden tavoitteisiin ja sisältöihin. Myös oppilaan siirtyessä opiskelemaan oppimäärästä toiseen osaamisen tunnustamisessa ja opintojen hyväksilukemisessa menetellään, kuten edellä on kuvattu.

6.4 Todistukset ja niihin merkittävät tiedot

Oppilaalle annetaan taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut sekä yleisen oppimäärän yhteiset opinnot että teemaopinnot.

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus sisältää seuraavat asiat:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- taiteenala
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika vuosina
- oppilaan suorittamat yleisen oppimäärän yhteiset opinnot
 - kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- oppilaan suorittamat yleisen oppimäärän teemaopinnot
 - kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- Eiran Musiikkikoulun kannatusyhdistyksen hallituksen Yleisen opetussuunnitelman hyväksymispäivämäärä
- Helsingin kaupungin Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuurijaoston opetusluvan myöntämisen päätöspäivämäärä
- merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus voi sisältää liitteitä.

Osallistumistodistus oppilaan suorittamista taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opinnoista

Oppilaalle annetaan pyydettäessä osallistumistodistus suorittamistaan taiteenalan yleisen oppimäärän opinnoista, jos opinnot keskeytyvät tai oppilas tarvitsee niitä muusta syystä. Osallistumistodistus voi sisältää liitteitä.